

SAJTÓANYAG

Iker kongresszus és Magyar Ikerregiszter: egyedülálló teljesítmény a Közép-Kelet európai régióban

Először kerül megrendezésre Közép-Kelet Európában a világ öt kontinensét felölelő nagyszabású ikerkonferencia. A négynapos ülésre számos országból érkeznek ikerkutatók, szülész-nőgyógyászok, hogy az ikerség és ikerkutatások aktuális kérdéseit megvitassák. A kongresszus létrejöttéhez a régióban egyedülálló Magyar Ikerregiszter járult hozzá.

Sajtótájékoztató helye, ideje:

Danubius Hotel Flamenco (1113 Budapest, Tas vezér utca 3-7.) Barcelona terem
2014. november 16., vasárnap, 17:00-17:30

Regisztráció: emailen szombat este 23 óráig a tarnoki2@gmail.com email címen. A helyszínen a regisztrációs pultnál a sajtókonferenciára hivatkozva kaphatnak a vasárnapi belepésre jogosító kizutot, mellyel a sajtókonferenciára be tudnak jönni.

Vágókép-felvételek készítésére lehetőség:

2014. november 16-an, 18:00-21:30 között megnyitó a Bolero teremben:

OPENING CEREMONY

Chairpersons: G.C. Di Renzo, Italy, R. Quintero, USA, T. Spector, United Kingdom

Opening lecture: Twins in history and art (D. Lippi, Italy)

Háttéranyag

Mekkora szerepet játszik egyes betegségek kialakulásában a genetika, és mekkora a környezeti hatások, valamint az életmód jelentősége?

Az ikervizsgálatok a betegségek kialakulásáért felelős genetikai és környezeti tényezők arányáról adnak információt, melyet egy- és kétpetejű ikerpárok bevonásával érhetünk el. Ezáltal megtudhatjuk, hogy egy betegség kialakulásáért hány százalékban felelősek a gének és hány százalékban a környezet, mint például az életmódi tényezők. Az ikervizsgálatok arra is választ adnak, hogy életmódunkkal hogyan tudjuk befolyásolni egyes örökletes betegségek kialakulását.

Hazánkban először a harmincas években végeztek egészséges ikerpárok bevonásával kutatásokat. Ezt követően Magyarországon döntően az 1970-es évek közepétől kezdődtek újra ikerkutatások, amelyek alapját három nyilvántartás (köztük két iker-regiszter) biztosította. Hazai együttműködésben végzett és nemzetközi hírnévre is szert tevő ikerkutatásokat Dr. Czeizel Endre és Dr. Métneki Julia végeztek. A vizsgálatok elsősorban a különböző veleszületett rendellenességekre (köztük az összenőtt ikerségre), a fogamzásgátló tabletták és a folsav ikergyakoriságra való hatására, az ikrek pszichoszexuális viselkedésének megismerésére, valamint az alkoholfogyasztási szokások, a rosszindulatú bőrdaganatok (melanomák) és a hipnózis iránti érzékenység örökletességének becslésére irányultak. Először mutatták ki a laktóz(mal)abszorpció monogénes mendeli öröklődését.

Az ikerkutatások a rendszerváltáskor intézményi változások és egyéb okok miatt sajnos a kilencvenes évek végén abbamaradtak. Több éves szünet után 2007-ben újjáalakult és kibővült az önkéntes **Magyar Ikerregiszter** Littvay Levente PhD (Közép Európai Egyetem), Dr. Tárnoki Ádám Domonkos PhD, Dr. Tárnoki Dávid László PhD (Semmelweis Egyetem) és Dr. Métneki Julia, PhD (Országos Egészségfejlesztési Intézet) által, amelynek segítségével több ikervizsgálatra nyílt ismét lehetőség, például a metabolikus szindróma és az érlelmeszesedés háttérének megértésére. Nemzetközi ikervizsgálat során többek között számos orvosi terület, úgymint az érrugalmasság, a centrális vérnyomás, a nyaki érlelmeszesedés, a vénás biomechanika, a testösszetétel, a légzésfunkció és a dohányzási szokások vizsgálatára is sor került, melyeket nagy nemzetközi tudományos folyóiratokban sikerült publikálni. Először tudtuk kimutatni a nem alkoholos zsírmáj örökletességének hiányát és a nyaki ütőér plakkok kialakulásában az öröklődés nagyfokú szerepét. Pári András és munkatársai 2012-es vizsgálatukban az ikerhelyzettel járó pozitívumok és nehézségek témakörében, valamint a hazai ikerszületésekkel kapcsolatosan végeztek kutatásokat.

A Magyar Ikerregiszter (www.ikrek.com) nemcsak kutatásokba von be ikerpárokat, hanem programokat is szervez az érintettek számára (nagy sikerű előadás volt nemrég a Semmelweis Egyetemen a Kutatók Éjszakáján az Iker laboratórium c. interaktív előadás, ahova több mint 700 érdeklődő látogatott el, <http://www.origo.hu/tudomany/20140927-kutatok-ejszakaja-orvostudomany-az-ikerkutatas-titkai.html>). Ezen kívül ikertalálkozókkal kapcsolatos híreket, illetve hírleveleket is kapnak, valamint a honlapon tájékozódhatnak minden ikrekkel kapcsolatos eseményről. Aktuális ikervizsgálat esetén az Ikerregiszterben levő regisztrált ikerpárok értesítést kapnak, s lehetőségük van részt venni a vizsgálatokban. Jelenleg több mint 750 ikerpár tagja van a Magyar Ikerregiszternek, mely az egyetlen közép-kelet-európai ikerregiszter.

Az ikerkutatások nemcsak hazánkban folynak, hanem már több évtizedes, helyenként akár évszázados hagyományai vannak nemcsak Nyugat-Európában, hanem az egész világon. A Világikerkutatói Szövetséget (International Society for Twin Studies, ISTS) <http://www.twinstudies.org/> 1974-ben alapították Rómában, mely egy nemzetközi, nonprofit és multidiszciplináris tudományos szervezet. Az alapítók közé tartozik a híres amerikai Louis és Donald Keith ikerpár. A társaság elnöke jelenleg Tim Spector professzor, az angol ikerregiszter vezetője (Department of Twin Research & Genetic Epidemiology, King's College London). Az ISTS társaság tudományos folyóirata a „Twin Research and Human Genetics”, melyben ikerkutatással kapcsolatos tudományos közlemények jelennek meg havi rendszerességgel. A társaság két-három évente rendez meg tudományos ülést, melyre nemcsak ikerkutatókat, hanem ikerszüléssel és ikerterhességgel foglalkozó szülész-nőgyógyászokat is várnak. Az utóbbi évtizedekben Szöulától kezdve Firenzén át sok nagyvárosban rendeztek ikerkongresszust.

A Magyar Ikerregiszter a 2012-es firenzei kongresszust követően pályázta meg a következő iker világkongresszus rendezési helyszínét, melyet sikeresen elnyert, s így elsőként kerülhet megrendezésre ezen nivós összejevetel Közép-Kelet Európában. A **2014.11.16-19. között Budapesten** megrendezésre kerülő konferenciára több mint 600 résztvevőt várunk a világ számos országából.

A konferencia neve: TWINS 2014 - 15th International Congress on Twin Studies + 3rd World Congress on Twin Pregnancy.

(A konferencia honlapja: <https://www.etches.com/ehome/77754>)

A több napos ülésen ikerkutatással és ikerterhességgel kapcsolatos előadások, illetve poszter bemutatók, workshop-ok kerülnek megrendezésre. „Twin sisters” címmel ikrekről szóló filmbemutató is lesz, továbbá ikrek szerepéről is hallhatunk előadást, a történelmet és művészeteket illetően. Az idei konferencia az epidemiológiai újdonságokra koncentráll, valamint az ikerszületésben szerepet játszó faktorokról, genetikáról és a génjeinket befolyásoló életmódbeli (un. epigenetikai) faktorokról lesz főként szó. **A Magyar Ikerregiszter egy óráll külön szekciót tart az utóbbi évek kutatásainak eredményeiről** (a külföldiek erre nagyon kíváncsiak, mivel egyetlen posztkommunista ország vagyunk, ahol ikerregiszter működik, így a szociológiai, pszichológiai jellegű kutatások különlegesnek számítanak).

(Részletes konferencia program:

https://www.eiseverywhere.com/file_uploads/5ce329e1aafa3aaa884387a4d704bbc7_3nov14_TWIN2014PROGRAM.pdf).

A kongresszust **Benkó Imre** fotográfus iker-fotókiállítása, illetve a Magyar Ikerregiszter által szervezett dunai hajókirándulással egybekötött vacsora fogja tovább színesíteni. A helyi szervező

bizottságnak tagjai Littvay Levente PhD, Dr. Tárnoki Ádám Domonkos, Dr. Tárnoki Dávid László és Dr. Papp Zoltán szülész-nőgyógyász professzor. A rendezvényre többek között Olaszországból, Finnországból, Hollandiából, USA-ból, Ausztráliából, Japánból, Dél-Koreából, Sri Lankáról és Kínából érkezik a legtöbb résztvevő.

A kongresszusra ellátogat **Nancy Segal** világhírű amerikai ikerkutató (http://en.wikipedia.org/wiki/Nancy_Segal, <http://drnancysegaltwins.org/>), aki többek között az ikrek viselkedési és testi fejlődését kutatja, az iker szociális kapcsolatainak szakembere, továbbá a külön nevelt és szétválasztott ikrek szakértője. 2013-ban kiadott könyve ("Born Together - Reared Apart" magyarul: "Együtt születtek - egymástól távol nőttek fel) nagy sikert aratott az Egyesült Államokban. Budapesti egyik előadásában azt fogja kifejteni, hogy a külön nevelkedett ikerpárok genetikai állománya mutat-e epigenetikai különbséget az együtt felnőtt ikrekéhez képest (Are twins reared apart more epigenetically discordant than twins reared together? N. L. Segal, USA).

Az Világikerkutatói Társaság elnöke, **Tim Spector** professzor (<http://www.tim-spector.co.uk/>) igen érdekes témát fog majd tárgyalni: eltérő betegségekben szenvedő ikreket vizsgálnak, hogy kiderítsék, mi okozhatja egy betegség kialakulását az egyik egypetűjű ikerben, ha elvileg a genetikai állományuk teljesen megegyezik (EUrodiscotwin – the use of the discordant twin pair model. T. Spector, United Kingdom)?

Külön szekció foglalkozik az ikreknél előforduló **daganatos megbetegedésekkel** (PARALLEL SESSION 3B: Cancer and Multiple birth), amelyekből többek között azt is megtudhatjuk, hogy a daganatos megbetegedések öröklődnek-e (Methods for studying heritability of cancer diagnosis using twins. S. Möller, Denmark), valamint hogy milyen örökletes és családi rizikótényezői vannak a rákos megbetegedéseknek (Heritability and familial risk of cancer in the Nordic Twin Cohorts. L. A. Mucci, USA), továbbá hogy a különmű ikreknek van-e kockázatuk - egyikük megbetegedése esetén - a daganatos betegségek kialakulására (Cancer risk in opposite-sexed twins. L. Ahrenfeldt, Denmark).

Egy teljes szekció csak a **káros szenvedélyekről**, azaz dohányzásról, drogfogyasztásról fog szólni (PARALLEL SESSION 4B: Addiction) ikervizsgálatok eredményei tükrében.

A cseh ikerklub vezetője **Csehország első ötösikreiről** tart majd rövid előadást (The first quintuplets in Czech Republic. K. Vitkova Rulikova, Czech Republic).

A "Twin Reseach and Human Genetics" tudományos folyóirat vendég szerkesztőiként (Dr. Littvay Levente PhD, Dr. Tárnoki Ádám Domonkos, Dr. Tárnoki Dávid László és Dr. Ménéki Julia) magyar szerkesztésű különkiadás jelenik meg a kongresszus alkalmából, melyben szó esik a Magyar Ikerregiszter által az utóbbi években folytatott ikervizsgálatok eredményeiről.

Reméljük, hogy az első nemzetközi Közép-Kelet Európai minden témát átölelő ikerkongresszus nagy sikerű lesz és a csodás fővárosunkban eltöltött napok életre szóló élményt nyújtanak a résztvevőknek.

A kongresszus megnyitója november 16-án, 18 órakor kezdődik a Danubius Hotel Flamenco Bolero termében, melyen Dr. Bagdy Gábor Főpolgármester-helyettes Budapest nevében fogja köszönteni a résztvevőket.

Előtte ugyanazon a napon 17:00-17:30 között sajtótájékoztatót tart a Magyar Ikerregiszter a Danubius Hotel Flamenco Barcelona termében.

Sok szeretettel várja a sajtó munkatársait a Magyar Ikerregiszter!

Kontakt:

Dr. Tárnoki Ádám Domonkos PhD, Dr. Tárnoki Dávid László PhD
Magyar Ikerregiszter
Semmelweis Egyetem Radiológiai és Onkoterápiás Klinika
Mobil: [30-6401183](tel:30-6401183), [30-3687843](tel:30-3687843)
Email: tarnoki2@gmail.com
Honlap: www.ikrek.com

Irodalom:

Magyarországi ikerkutatók: négy évtized eredményei (Orvosi Hetilap cikk)

<http://www.akademiai.com/content/07r4658812r88q56/fulltext.pdf>

A Magyar Ikerregiszter honlapja: www.ikrek.com

A legutóbbi, 2012-es firenzei Világikerkongresszus összefoglalója: http://journals.cambridge.org/download.php?file=%2FTHG%2FTHG15_05%2FS1832427412000485a.pdf&code=5859c7c287f2530f1e3a1a9fe14560df

Pári András: A megemelkedett ikerszületési arányszámok körülményei és területi vonatkozásai Magyarországon; Területi statisztika, 2012.január
<http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/terstat/2011/06/pari.pdf>

Benkő Imre fotográfus fényképe (a Magyar Ikerregiszter néhány ikerpárja):

